

Universitätsbibliothek Paderborn

**Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D.
Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac
Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas
Missalis Et Breviarii Romani**

Adiectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens I. & II. Partem Commentariorum Gavanti in Rubricas Missalis
- Cum Præfatione seu Præmonitione necessaria Bibliopolæ ad Lectorem

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindelicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Semiduplici, & Simplici. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40113

plici, sub eodem Ritu celebrandum de eo erit, & non sub altiori Ritu, quia hoc ipsum prohibetur in Decretis predictis. Si tamen predictus Titularis alieujus Cappelle esset Sanctus canonizatus, vel in Martyrologio Romano descriptus, de eo, juxta ejusdem Quarti part. i. tit. 4. dub. 7. sententiam, qua est etiam communis inter Doctores, posset dici Missa Votiva: & quia celebraretur in die festivo ejusdem Sancti, talis Missa posset celebrari cum *Gloria in excesso*: quia licet sit Missa Votiva, & non conveniat cum Officio diei, sitque ad arbitrium Sacerdotis, est tamen de Festo, seu de Sancto ipso, die ejus Natali: unde cum Gavanto part. i. tit. 9. n. 16. l. i. potest diei Missa ex utroque, vo-

tivo scilicet, & festivo mixta. Ita etiam docet Guyetus lib. 4. cap. 21. quaf. 10. qui optimè subnecit (& sequitur ex supra dictis à nobis) quod si predicta die occurrat Festum aliquod duplex, vel Dominica, vel alia dies impedita, non posset celebrari dicta Missa Sancti Titularis alieujus Cappelle, quia, ut diximus, non potest dici sub Ritu duplice, sed solum tanquam Votiva. Utrum autem de Sanctis locorum Episcopis non descriptis in Calendario possit celebrari Missa cum Officio sub Ritu duplice, & sic etiam de Sanctis, quorum habetur Reliquia, resolventur à nobis hæc dubia cum Gavanto in 2. tom. ubi agemus de Rubricis Breviariorum Romanorum.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Tit. II. De Semiduplici & Simplici.

I. Rubr. pag. 3. *Præterea in Dominicis, &c.*) Inter Festivitates, quas Ecclesia celebrat sub Ritu semiduplici, nempe sub Ritu medio, inter Ritu duplice, & simplicem, primum obtinent locum illæ, quia magis immediate ad Christum Deum, ac ad ejus vitæ Mysteria pertinent: unde ab Ecclesia exordio specialiter dicata fuit in ejus cultum prima dies hebdomadæ, qua per antonomiam diciuntur dies Domini, seu Dominica: & rationes adducuntur in sexa synodo Generali cap. 8. Prima, & potissima est, quia hanc diem ipse Christus Ihesus Resurrectione consecravit: secunda, quia hac eadem die descendit Spiritus Sanctus in Apostolos: tertia, ob Creationis initium, & Mundi exordium; unde canit Ecclesia: *Primo die, quo Trinitas Ecclæ Mundum condidit, vel quo resurgens Conservator, &c. de quibus Mysteriis diei Dominicæ tractant D. Augustinus serm. 154. & 251. de Tempore; & D. Leo epist. 8. ad Diaconorum cap. 2.* unde etiam dedicata est hæc dies in honorem Sanctissimæ Trinitatis, ut patet ex cap. *Quoniam de Feriali;* & ex Riti-

bus, Hymnis, & Responsoriis, quibus utitur Ecclesia diebus Dominicis. Lege Durandum in Rationali lib. 6. cap. 114. Recolitur autem singulis Dominicis per Annum memoria prædictorum Mysteriorum sub Ritu semiduplici; in propriis vero Festivitatibus Paschæ, & Pentecostes &c. sub Ritu Duplici primæ Clasps, ut dignum est.

II. Rubr. pag. 3. & Gavant. ibid. col. 1. lit. g. *Infra Octavam &c.*) Octavarum usus est in Ecclesia antiquissimus, de quibus agit Durandus lib. 6. cap. 1. num. 45. & introducetas fuerunt ad majorem Sollemnitatem præcipuarum Festivitatum. Hinc Radulphus Tungrensis prop. 19. ait: *Magnis vero Festi à Nostis exigunt, ut prius illud incipiantur, & tardius terminemur. Prevenimus Vigilia; prorogamus cum ad Octavarum diem Festum prædimus: preveniamus ergo, & prorogemus, ut ardenter quod debemus recolamus, que uno die minus possumus, reliquis diebus compensemus.* Ex Paulo Quarti part. i. tit. 2. plura de Octavarum antiquitate, & origine dicemus in nostris Additionibus ad tom. 2. *Gavanti sect.*

3. cap. 8.

K 3

III.

III. Rubr. pag. 3. *De Simplici dicitur Missa &c.) Quarti part. 1. tit. 14. dub. 3. instituit questionem: utrum possit dici Missa integra de Sancto Simplicio, quando juxta Rubricas Missalis fieri debet de eo sola Commemoratio, ratione v. g. occurrentis Festi Semiduplicis, seu alicuius Feriae majoris Adventus, vel Quadragesime &c. vel diei infra aliquam Octavam non privilegiatam &c. & resolvit, in dicto casu Sacerdotem vel ex sua particulari devotione, vel ex alia causa, si voluerit, utique de Sancto illo Simplici posse recitare Missam de suo Communi; si non habeat propriam sub Ritu Semiduplici cum Commemoratione Officii currentis, de quo legit Horas Canonicas. Ita eandem sententiam tenet Gerlacus Vinitor part. 1. tit. 2. in Annotationibus. Juxta igitur hanc senten-*

tiam potest dici Missa integra de Sancto Thecla in die Sancti Lini vigesima tertia Septembris; & ita pariter Missa SS. Tryphonis &c. Martyrum in die Sancti Andreae & vellini decima Novembribus cum debitissimis Commemorationibus. In tali autem Missa Feli Simplicis concedit Quarti posse dici Hymnum Angelicum *Gloria in excelsis &c.* qui est partim Festiva, partim Votiva, eamque appellari posse Semifestivam, afferit idea Auctor: quia neque omnino concordat cum Officio, neque omnino discordat; cum finis in Officio ejusdem Sancti Simplicis Commemoratio. Potest etiam dici talis Missa Semifestiva: quia celebratur in die Natali eiusdem Sancti Simplicis, juxta ea, quae dimicimus in nostris Observationibus ad Tit. precedentem sub n. II.

Novæ Observations, & Additiones ad Gayanti

Tit. III. De Feria & Vigilia.

I. Rubr. n. 1. pag. 4. *Missa de Feria dicitur &c.) Dies hebdomadæ, Feriarum nomine distinguuntur ex antiquissimo usu Ecclesiæ, quem S. Silvester Papa suo Decreto firmavit, ut notatur in Lectionibus Breviarii in Festo ejusdem Sancti; unde patet Feriam proprie dicendi à feriendo. Durandus in Rationali lib. 7. cap. 1. n. 12. assignat rationem, propter quam etiam Dominica, prima Feria dici potest: quia dies immediate sequens, Feria secunda vocatur; estque nomen Sacrum, non ex Ritu Gentium, sed ex Sacra Scriptura desumptum. Durandus suprà. & ex eo Quarti part. 1. tit. 4. de Feria, & Vigilia. De Feriarum nomine, & etymologia eruditè discurrevit juxta morem suum Sapientissimus Joseph Vicecomes de Missa Rituibus lib. 3. cap. 10. ubi non approbat sententiam Rabbanii, afferentis, Silvestrum Papam Auctorem suis Feriarum nomina diebus imponendi. Cætera apud eundem clarissimum Auctorem videri possunt.*

II. Gayant. pag. 4. col. 1. lit. i *Non prescribuntur Oœdava, & de Vigilia.) Quævis in Feriis Majoribus, scilicet Quadragesimæ, in Feriis quatuor Temporum, & Vigiliarum, dicuntur duæ Missæ, nempe Conventuales in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis, cadente Felto, &c. ut in Rubrica & cadente die Oœdava: tamen hoc non verificatur in die infra Octavam, quia tunc juxta Gayantum hic, & Quarti part. 1. tit. 1. n. 1. & n. 2. Turrinum part. 2. sedl. 3. cap. 1 & alios communiter, unica tantum dicitur Missa Conventualis, nempe de Vigilia.*

Nec urget contra hanc praxim, & Doctrinam, quod eadem Missa, quæ celebratur infra Oœdavam, celebretur etiam die Oœdava: ac proinde, sicut cadente Feria hujusmodi in die Oœdava, duæ dicuntur Missæ; sic etiam cadente in die infra Octavam, dictebeant duæ Missæ, non minus ac die Oœdava. Non urget, inquam, quia, ut paulo infra, magnum discrimen interest in hoc

ca